

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. VI. Pontifex graviter peccat delegando sine justa causa potestatem administrandi Sacramentum Confirmationis simplici Sacerdoti. An autem quod factum fuerit valeat, sub iudice lis est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

supra; in quibus patet nullam fieri mentionem beneficij; unde & Titulus illius capituli sic habet: *Executor super gratia facta datus à Papa &c. non dicit; super gratia beneficij; sed simpliciter, super gratia, scilicet quacumque.*

Et ut sic esset, si gratia in materia ambitiosa, quæ ab omnibus reputatur odiosa, non expirat morte concedentis, quanto minus in materia favorabili, qualis est administratio Sacramentorum?

Profectò nullum jus positivum offendi potest, quod in tali materia limitat concessionem absolutam privilegij ad vitam concedentis. Faveatque ratio naturalis dicans Pontificem talem posse habere voluntatem.

Unde quando restringere vult gratiam privilegij, addit ly *Ad beneplacitum meum, Quamdiu voluero*, aut similem particulam, quæ expressè significet gratiam cum morte concedentis expirare. Quando ergo absolute concedit (de qua concessione intelligo nostram responsum) absque hujusmodi particulis, evidens signum est, quòd velit voluntatem suam valere, etiam post mortem, juxta Reg. juris 16. de Reg. Juris in 6. *Decet concessum à Principe beneficium esse mansurum.*

75. Hanc doctrinam aliqui limitant, nisi solum datum esset mandatum, certas aliquas personas confirmandi; hoc enim morte concedentis expiraret, argumento cap. 36. de Præbendis in 6. ibi: *Secus si super provisione certa persona facienda sit data potestas eidem non ob suam, sed eius cui provideri mandatur gratiam vel favorem: illa quidem expirat omnino, si concedens re integrè moriatur.*

Excipiunt aliqui, si solum esset mandatum aliquas personas Confirmandi argumento cap. 36. de Præben. in 6. Sed hoc jus tantum loquitur de materia beneficij.

76. Si dixeris: potestas illa confirmandi non est gratia, seu privilegium concessum, sed tantum concedendum; etenim cum non sit data in favorem confirmantis, respectu illius non habet rationem privilegij; non etiam respectu confirmandi; siquidem ille nullum adhuc jus

acquisivit, sed tantummodo via parata est ad gratiam obtinendam.

Respondeo: quid si Pontifex committeret potestatem confirmandi nullam personarum facta expressione, equidem in favorem dumtaxat confirmandorum; num propterea talis delegatio non esset gratia concessa, sed solum concedenda?

Esset, inquis; gratia concessa; quia particularis intentio Principis nequit mutare naturam rei secundum se. Jam autem potestas generalis confirmandi ex natura sua est verus favor simplicis Sacerdotis, cui committitur.

Optima responsio. Sed interrogo rursum: quidni etiam potestas restricta sit verus favor, quamvis non tam magnus? Si quidem sine illa invalidè confirmat, & habità liberè utitur. Aut si necessariò confirmat hanc particularem personam, quomodo jam non est gratia facta ipsi confirmando? Etenim ante effectum istius privilegij, acquisivit strictum jus ad illum obtinendum. Sed de hoc impræsentiarum sitis, quia propria ejus tractatio spectat ad materiam de privilegij.

Supereft prima questio; an videlicet commissio administrandi Sacramentum Confirmationis facta simplici Sacerdoti si non liceat sine justa causa, saltè valeat? Communior responsio est

CONCLUSIO VI.

Pontifex graviter peccat delegando sine justa causa potestatem administrandi Sacramentum Confirmationis simplici Sacerdoti. An autem quod factum fuerit valeat, sub iudice lis est.

Prima pars non indiget probatione: siquidem talis delegatio est abusus jurisdictionis, quæ data est à Christo Pontifici, non in destructionem, sed ædificationem; præsertim cum cedat aliquo modo in præjudicium ministri Ordinarij. Itaque congruum regimen Ecclesiæ requirit justam causam, saltè ad licitam dispensationem. Unde appositè Concil. Florentinum: *Legitur, inquit, aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causa &c.*

PPP

Quòd

Solutio.

77.

78. Pontifex sine causa committens Confirmationem graviter peccat.

Equidem si factum fuerit, valet.

Quod autem hæc causa non sit necessaria ad valorem probant communiter DD. quia illa delegatio non est propriè dispensatio, utpote quæ non ita fit contra legem, quàm secundum legem & institutionem Christi, qui etiam simplices Sacerdotes, ut supra dictum est, instituit ministros ex commissione.

Sanè, inquis, tot ævis Græci Presbyteri indiscriminatim habuerunt talem commissionem; quod signum est non adeò requiri causam, saltem ad valorem; aut si requiratur, eam non posse moraliter seu practicè deesse. Speciosa verba.

Quid si ergo Pontifex hoc tempore committeret istam potestatem omnibus Sacerdotibus Belgij: an quia Græci tot ævis ex justa causa confirmarunt, puta, quia simul administrabant Baptismum, Confirmationem, & Eucharistiam, an inquam, ideo non deesset justa causa in Belgio, ubi hæc consuetudo non viget, sed separatim administratur Baptismus cum unctione in vertice? Credat qui volet.

Cur hæc commissio vocetur dispensatio.

Interim vocatur hæc commissio à Florentino supra dispensatio, vel quia Concilium attendit factum Gregorij, qui antea expressè prohibuerat Confirmationem Sacerdotibus (quamvis & ista nova commissio fuerit abrogatio legis magis, quàm dispensatio) vel quia est quid simile dispensationi, eà scilicet ratione, quâ Prælati tamquam dispensatores mysteriorum Dei & procuratores supremi, dispensant jurisdictiones, facultates & privilegia, etiam non contraria legibus. Sicuti nec dispensatio votorum est propriè dispensatio in lege, sed condonatio obligationis ortæ ex voto facta à Prælato nomine ipsius Dei.

79. Dubium est cur hæc dispensatio non sit invalida, si sit dispensatio voti.

Sed hinc oritur quæstio, cum dispensatio in voto sine justa causa non solum sit illicita, sed etiam invalida, ut communiter docent Theologi, cur non similiter erit invalida dispensatio sine justa causa in ministro Confirmationis? Nam ratio videtur eadem, puta quia alioquin Deus dedisset specialem potestatem ad id quod illicitum est, ut proinde meritò Deo peccatum istud imputaretur. Vel assignetur alia ratio quare dispensatio in voto sine causa sit invalida.

80.

Audio dicentem, & sic argumentantem: Superior qui dispensat in præcepto jejuniij, censetur dispensare etiam in casu, quo dispensatus peccat, comedendo cibos sanitati noxios. Similiter Prælati Regularis, qui dat subdito suo licentiam

Instantia.

generalem, v. g. emendi, censetur etiam dare licentiam emendi res superfluas; nemo quippe judicat emptorem talium rerum esse invalidam, quamvis sic illicita. Ergo eodem modo in hoc Sacramento, commissio confirmandi facta sine justa causa à Pontifice, ex generali jurisdictione à Deo ipsi concessa, valida erit, quamquam illicita.

Responderi posset Primò, negando assumptum; siquidem obstat Reg. 81. de Regul. Juris in 6. *In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus.* Non est autem verisimile Superiorem ea in specie fuisse concessurum.

Respondetur Secundò, negando consequentiam. Ast quæ ratio disparitatis? Fateor difficilis est. Interim hanc propono Doctioribus examinandam & corrigendam. Commissio illa sive delegatio potestatis administrandi Confirmationem præcisè illicita est, quatenus procedit ex concessione divina; absque illa enim invalida esset, adeoque in nullo præjudicaret bono regimini Ecclesiæ, vel juri illorum, quorum per se est Confirmationem ministrare.

At verò in alijs casibus malitia, ut patet, oritur ex aliqua circumstantia, in qua nec potest, & per consequens, nec censetur Superior dispensare; & idcirco non cooperatur vel consentit peccato alterius, cum solum præstet concursum generalem & indifferentem.

Sicuti Deus dans potestatem conferendi Eucharistiam, esto Sacerdos existens in statu peccati mortalis valide consecret, non ideo tamen censetur cooperari illi actioni malæ; quia non intendit talem illicitum usum, licet det potestatem universalem, & indifferentem ad usum bonum & malum. Ergo similiter Prælati Religionis, quamvis nequeat determinatè concedere licentiam ad emptionem rerum superfluarum; quia hoc esset determinatè cooperari peccato subditi; tamen videtur posse in universum concedere potestatem, cedendo jure suo, ita ut ex illa parte non habeat talis emptio malitiam injustitiæ aut proprietatis.

Veluti si quis peteret à te licentiam utendi pignore sibi mutuato, polles ipsi dare licentiam generalem, non excipiendo usum illicitum, etsi determinatè non posses concedere ad istum usum illicitum.

Nec obstat dictis, quòd Pontifex concedit

dens Episcopo ut possit testari, non censetur concedere potestatem testandi ad usum profanos; nam cum possit utrumque, & aliunde dispensatio sit odiosa (nisi utrumque explicet) intelligitur una dispensatio, & non duplex, quando ablatio unius impediendi non est necessaria ad auferendum aliud.

Jam autem in casu quo Superior dispensat in lege jejuniis, aut concedit subito licentiam aliquid emendi, vel recipiendi; cum non possit intercedere nisi una dispensatio, aut licentia; quippe etsi velit, non potest comestionem cibi infalubris, vel usum rerum superfluum aut turpem reddere licitum; non est cur dispensatio, vel licentia ejus limitetur ad usum honestum, cum in ipsum non spectet auferre illud aliud impediendum, nec oppositionem, nisi cum unica lege.

83. Applico ad propositum. Tametsi Deus sive Christus tribuens Vicario suo Pontifici Romano generale jurisdictionem, non limitet eam ad usum undequaque honestum, quasi actus non valeat, si ex fine v. g. extrinseco sit illicitus, attamen nequit se extendere ad actum intrinsece malum, quatenus præcisè procedit ex concessione divina; talis autem videtur esse dispensatio v. g. in voto sine justa causa, quæ secundum D. Bernard. lib. 3. de Consideratione c. 4. non plane dispensatio, sed ex-
delis dispensatio est.

Secus consecratio Eucharistiæ in malo statu; hæc enim ex objecto suo bona est & honesta, ab extrinseco tantummodo viciata; dispensatio verò ex se est actus indifferens, & potius malus, quia causativus difformitatis inter membra reipublicæ, nisi accesserit justa & rationalis causa. Hæc dicta sunt disputationis ergo, non resolutionis.

84. Ceterum putant multi, & non improbabiler (exemplo dispensationis voti) dispensationem in ministro Confirmationis sine justa causa, non solum esse illicitam, sed etiam invalidam. Ita novissime Dicastillo hic n. 113.

Ubi occurrens tacite cuidam objectioni, inquit, non est autem simile de potestate Ordinis, aut characteris sacerdotalis, quæ potestate Sacerdos potest valide abuti; ea enim est habitualis quædam potestas collata in Ordine, & permanens. Hæc autem est potestas jurisdictionis longè dissimilis, & ad aliquid extraordinarium efficiendum, quod à Deo concedi, in tantum videtur rationale, in quantum deservit ad bonum animarum. Hæc Ille.

Et continuo subjungit: Tutam nihilominus puto sententiam Suarii & aliorum, qui hanc commissionem non appellant propriè dispensationem; sed quòd ex sua institutione habeat hoc Sacramentum utrumque ministrum, illum scilicet Episcopum, tamquam Ordinarium, hunc verò scilicet Sacerdotem, tamquam extraordinarium, & sub conditione, si à Papa committatur, sive ea commissio ex justa causa fiat, sive secus.

Illud ego verum puto, prosequitur dictus Auctor num. 116. talem Sacerdotem, si omnino ei constet injustam fuisse commissionem; ita ut nulla sit causa hæc & nunc sufficiens ministrandi; peccare: tum, quia res est dubia, an tunc ipse sit sufficiens minister essentialiter: tum, quia sicut jure naturali divino tenetur, qui concessit potestatem; illam non concedere, & concessam revocare, ita & qui admittit tenetur saltem illa non uti, nisi forte pro casibus, in quibus si occurrerent tempore concessionis facultatis & commissionis, justa esset commissio; tunc enim commissio illa secundum probabilem opinionem valide concessa, ratione causæ sufficientis supervenientis transit in licitè concessam, quantum est ex parte objecti, id est, ex parte facultatis concessæ, quam pro talibus, & cum talibus circumstantiis licitè poterat tunc Sacerdos ille petere, obtinere & retinere. Hactenus Dicastillo.

Sed quid dicam? Mundus, & si dicere liceat, Ecclesia regitur opinionibus, ubi deest clara definitio fidei. Hinc quod unus Doctor putat verum, alius existimat plus quam falsum. Si ergo aliquis dixerit falsum, quod Dicastillo putat verum, noli mirari.

Quippe licet defectu causæ præcognito, peccatum sit petere, aut dare dispensationem; oblatam tamen licet acceptare, & obtentâ uti si probabilis est sententia, eam valere. Ergo cum probabilis sit opinio, teste ipso Dicastillone, valere tal em commissionem, quamquam peccatum sit eam petere, vel dare, videtur tamen licitum oblatam acceptare, & obtentâ uti, nisi obstat lex justitiæ vel charitatis, aut speciale præceptum Ecclesiæ.

Siquidem (ut vult Vasquez) Sacramento nulla fit injuria, cum probabiliter valeat. Neque ministro Ordinario, quia hoc ipso quò mihi validè, quamvis illicitè, datur absoluta potestas confirmandi independentè à consensu ejusdemque, tollitur jus Episcoporum, quod ipsi soli habebant

Tuta nihilominus est opposita sententia Suarii & aliorum.

An Sacerdos sine causa utentis tali potestate peccet?

85

Probabilis aliquibus videtur quòd non

Quia nequè Sacramento fit injuria,

Neque ministro ordinario; ad ministerium hujus Sacramenti; implicat siquidem me habere, & ipsos solos; sic quippe haberent soli, & non haberent soli.

86. Pono casum: Pontifex illicitè, quamvis validè, deponit Petrum à suo Episcopatu, Joannes accipit provisionem Apostolicam, & consecratur? Num propterea confirmando peccabit? Alius casus sit: Papa delegat alicui sine justa causa jurisdictionem universalem absolvendi à peccatis, acceptat, absolvit poenitentes. Quis eum audeat arguere de peccato? Quamvis enim delegatio seu privilegium, ut rationaliter concedatur, requirat justam causam; supposito tamen quod valeat, usus privilegij istius non videtur aliam causam requirere, quam utilitatem, vel necessitatem Sacramenti.

Ut in quibusdam casibus exemptificatur.

Neque delegator peccat non revocando dispensationem; ergo etiam subditus non renuntians.

Ratio disparitatis est.

Et casus conclusio applicatur.

87. Dices: peccat cooperando superiori ad illicitam dispensationem. Respondeo cum distinctione; inducendo, vel excitando per iniquam postulationem, concedo; acceptando, aut exequendo, nego. Et quidem executionem non esse cooperationem, nemo ambigit; quid enim manifestius, quam totam malitiam indebitè dispensationis perfectè & completè existere ante executionem.

tionis perfectè & completè existere ante executionem.

Quin & ipsa acceptatio, est necessaria sit ad effectum; non tamen ut concally, sed ut conditio, quam ponere solum est permittere effectum, non facere; quod ex justa causa licet, qualem potest habere subditus acceptandi dispensationem, quamvis superior non habeat ad dispensandum; subditus siquidem, ut diximus, ex officio non obligatur procurare bonum commune, & magis attendit bonum privatum, ubi commune non graviter, vel extreme periclitatur.

Adde in sola voluntate superioris externo signo manifestata, intelligi totam malitiam gravem illius actionis, ita ut effectus consequens nullam superinducat difformitatem contra legem Dei aut Ecclesie. Sicuti quando beneficiarius donat de fructibus beneficii ad usus superfluos, quamvis ipse peccet donando; tamen qui acceptat in probabili sententia non peccat. Similiter multi docent (quamvis contrarium existimem verius) usotem licitè reddere debitum viro, illicitè petenti propter votum castitatis.

Ratio; quia petitio & donatio, quæ tantum sunt contra prohibitionem præcedunt acceptationem & redditionem. Porro acceptatio & redditio non sunt causa, quod alter voluerit dare aut petere; sed quod voluntas dandi & petendi consequantur suum effectum, qui ex se bonus est; acquisitio scilicet dominij, & copula conjugalis; ac in præsentia controversia potestas confirmandi; & ipsa Confirmatio. Plura alibi hæc per transennam dicta occasionem dabunt sedulo lectori ulterius veritatem rei indagandi; quæ non modicas patitur difficultates, proprijs locis expediendas.

Solum noto, sicuti dispensatio proprie dicta absolute concessa, cui ab initio justa causa suberat, eà cessante non desinit valere; ita non expirare commissionem confirmandi, quando videlicet à principio justa causa suberat, absolute, & pro perpetuo tale privilegium concedendi.

An autem inde sequatur, cessante inopia Episcoporum in novo orbe, adhuc Presbyteros, quibus id antea concessum fuit, validè confirmare, valde dubito, si inopia Episcoporum fuerit causa adæquata; quippe quod hoc die sit necessitas confirmandi in absentia Episcopi; non apparet causa sufficiens dispensandi pro toto tempore subsequenti, etiam in ejus presentia.

Judico quidem effectum hujus commissionis absolvi unico actu, nec habere tractum.

Secus si improprio...

89.

tractum successivum, ut vocant, veluti effectus dispensationis in jejunio quadragesimali ex causa sanitatis; hoc tamen non est satis, ut quilibet commissio censetur perpetua, siue usque ad revocationem, quando aliunde constat causam esse improprietatam: unde tunc censeri debet, Pontificem noluisse dare suam delegationem ultra exigentiam causae, adeoque cessante causa cessare; praesumitur enim superior bonus, nisi probetur malus; peccaret autem si vellet pro causa unius anni, concedere potestatem pro perpetuo.

Nihilominus facile crediderim causam nunquam, aut rarissime ex toto cessare; semper quippe manet periculum invaliditatis Sacramenti, & innumeris feruulis, quibus exponuntur hujusmodi extraordinarii ministri, dum dubitant de cessatione causae, maxime cum plerumque non constet, quae fuerit adequata causa concessionis, & saepe fieri possit, ut partialis causa remanens, sola à principio sufficeret.

Iuste ergo ita interpretatur mentem Pontificis, ut velit commissionem esse & manere validam (nisi aliud exprimat) donec expressè ab ipso, aut successore revocetur: & hac via exculare possumus Sacerdotes in novo orbe constituentes, etiam ubi amplius non est inopia Episcoporum, quamquam haec fuerit saltem partialis causa prima delegationis.

90.

Quae cum ita sint, dico dispensationem, seu potius commissionem administrandi hoc Sacramentum datam sine causa simplici Sacerdoti, probabiliter valere, & etiam probabiliter non valere; equidem cum in pari causa iura faveant valori actuum, & in dubio valorem praesumant, & nos cum illis, ac potiori parte DD. eum praesumamus; praesertim quando solum dubitatur de sufficientia causae, in quo dubio Pontifex non solum validè, sed etiam licitè delegat, & subditus licitè exequitur Superioris mandatum.

91.

Ceterum cum, ut dictum est, haec delegatio sit actus jurisdictionis, sufficere debet Papam esse electum, etsi nondum confirmatus, neque Episcopus, neque Sacerdos. Quod si sit tantum Sacerdos, sicut alijs, sic & sibi ipsi potest hoc Sacramentum committere. Quidni posset, quemadmodum princeps sibi ipsi & alijs potest concedere privilegium, secum & cum alijs dispensare, ut communiter docetur in tractatu de legibus?

Et si quaeratur ratio in promptu est; quoniam sunt actus jurisdictionis voluntariae, qui non postulant distinctionem per-

sonalem inter eam, qui jurisdictionem exercet, & eum in quem exercetur jurisdictionis distinctionem; inquam, personalem, utique requisitam ad actus jurisdictionis contentivae, qui scilicet habent contradictorem & inter contententes exercentur, adeoque redduntur in invitos, & exigunt coactionem vel propriam sententiam, per quam dicitur jus inter partes.

Dices, ad omnem jurisdictionem requiritur superioritas: atqui idem non potest esse superior & inferior se ipso; ergo &c. Respondes distinguendo Minorem: idem non potest esse superior & inferior se ipso sub eadem ratione, concedo: sub diversa ratione moralis, nego; quatenus videlicet est pars, & caput corporis politici; quippe ad caput pertinet non solum reliquas partes, sed etiam seipsum regere.

An autem Sede Pontificis vacante possit haec potestatem delegare Collegium Cardinalium, vel is, qui Ecclesiae gubernatio pro illo tempore foret commendata, non est ita certum. Verius putarem non posse; quia, inquit Dicastillo n. 117. hoc extraordinarium est, & solum constat concessum Pontifici, quod sine fundamento ad alios extenderetur. Maxime cum omnibus notum sit, Collegium Cardinalium Sede vacante non succedere in ea, quae sunt jurisdictionis Papalis.

Unde nec leges ferre potest, nec dispensare, nec alium quemcumque actum (praeter illum qui pertinet ad electionem successoris) auctoritate sua, seu jurisdictione quasi Apostolica (quam constat jure divino immediate soli Pontifici pro tempore existenti concessam) exercere; argumento c. 2. Clement. de Electione tibi: Irritum nihilominus & inane decernentes quicquid potestatis aut jurisdictionis ad Romanum, dum vivit, Pontificem pertinentis, nisi quatenus in constitutione praedicta (Greg. X. circa electionem Papae) permittitur, Coetus ipse (Cardinalium) duxerit (eandem Sede vacante) exercendum. Jam autem neque in constitutione praedicta Gregorij, neque in aliquo alio jure permittitur Coetui Cardinalium, ut Sede vacante possint committere administrationem hujus Sacramenti simplici Sacerdoti.

Ex quo patet diversitas inter Coetum Cardinalium, & Capitulum Episcopale, cui utique Sede vacante legitur in jure, & per jus concessa tota Episcopalis Ordinaria jurisdictionis quoad omnia, in quibus non reperitur limitata; de Supplenda negl. Præl. in 6. c. 3. ibi: Sed Capitulum, ac si Sedes per mortem vacaret illius, in spiritualibus, & temporalibus ministrare

Cum sit actus Jurisdictionis voluntariae

92.

Et idem possit esse superior & inferior sub diversa ratione moralis.

93.

Verius est, sede vacante hanc potestatem delegare non posse Collegium Cardinalium.

Sicuti nec alios actus jurisdictionis Papalis exercere, Clemens de Elect. cap. 24

Praeter illud, qui pertinet ad electionem successoris.

94. Alia est ratio capituli Episcopalis sede vacante

Papa delegans sufficit quod sit electus

Et posset sibi ipsi committere

debebit. Et eodem Tit. c. 4. ibi: Nisi forte Capitulum in spiritualibus, & temporalibus negligenter, aut perperam administrat.

Cal à jure
conceditur
tota jurisdic-
tio Epif-
copalis.

Cur autem Capitulo Sede vacante Episcopali potius concedatur à jure tota jurisdic-
tio Episcopalis, & non Collegio Cardinalium Sede Pontificali vacante tota
jurisdic-
tio Papalis, forte ideo, ut colligi potest ex præallegata Clementina. ne prætextu
juris regendi Ecclesiam differrent diutius electionem Papæ, ex quo facile plura mala
possent oriri. Deinde, sicut dixi, jurisdic-
tio Pontificia est immediatè juris divini, Episcopalis autem juris humani; hanc itaque
Papa potuit communicare Capitulo, non illam Coetui Cardinalium.

Interim existimo (salvo meliori) posse Pontificem suam facultatem, quam habet committendi Sacerdoti administrationem hujus Sacramenti, posse, inquam delegare Coetui Cardinalium cum potestate subdelegandi. Quæ delegatio, cum sit gratia, non expirat morte concedentis, ut mox ostendimus; adeoque eà uti poterit Coetus Cardinalium Sede vacante, non ut iudex Ordinarius, sed delegatus ad particularem causam.

Hactenus de Ministro tam Ordinario quàm extraordinario. Sed quæ utilitas in ministro, si non adfit qui possit & velit Sacramentum legitime suscipere? Nulla pro-
suds. Ea propter de suscipientibus instituo sequentem sectionem.

SECTIO TERTIA.

De Suscipientibus Confirmationem.

I.
Quædam
supponuntur
ex alibi
dictis.

Suppono Primò ex disp. 1. sect. 8. conclus. 2. Ad validè suscipiendam Confirmationem requiritur in adulto aliquis consensus.

Suppono Secundo ex eadem disp. & sect. conclus. 3. Ad licitam acceptionem Confirmationis requiritur dispositio ad effectum gratiæ.

Atque hæc quidem omnibus Sacramentis sunt communia, ut locis jam citatis exposuimus. Cæterum more Majorum sic comparatum est, ut à communibus ad singularia, ab universalibus ad particularia descendamus. Si ergo à me queritur quænam in particulari sint necessaria ad validè & licitè suscipiendum hoc Sacramentum. Respondeo citius & dico 1.

CONCLUSIO I.

Omnis, & solus baptizatus non confirmatus validè suscipit Sacramentum Confirmationis.

Est communis. Probatum prima pars; quia omnis baptizatus, parvulus sit vel adultus, sanæ mentis vel amens, bene valens vel infirmus, imò statim moriturus, omnes, inquam, illi sunt capaces gratiæ habitualis & characteris, ut patet, item specialis gratiæ Sacramentalis seu auxiliij actualis, quod hoc Sacramentum confert

2.
Omnes baptizati non confirmati validè suscipiunt Confirmationem.

Quia omnes sunt capaces gratiæ

ad fidem constanter profitendam,

Quamvis enim infantes tempore infantiæ, & amentes tempore amentie non sint proximè capaces auxiliij actualis; sicut nec professionis fidei; sunt tamen remotè, puta, ex vi status viatoris; & ideo velut in actu primo, seu quantum ad jus possunt obtinere illud auxilium ex virtute Sacramenti; quin in actu secundo habebunt tempore opportuno, si videlicet infantes ad adultam veniant ætatem, & amentes ad saniorum redeant mentem, & moriturus supervivant, sequè offerat occasio profitendi. Quod si nihil horum actu eveniat, id est per accidens ad potentiam & capacitatem effectus Sacramenti.

Sicut etiam per Baptismum confertur quantum est ex vi Sacramenti auxilium speciale ad præcepta Christianæ Religionis servanda; & sæpe tamen fit ut parvulus baptizatus numquam actu habeat illud auxilium, si videlicet numquam perveniat ad usum rationis, quò possit tali auxilio voluntariè coöperari.

Cùm ergo homines baptizati cujuscumque conditionis fuerint, quantumvis etiam à dæmone possessi vel oblessi, quos Energumenos vocamus, sint capaces omnium effectuum Confirmationis; quidni etiam ipsius Sacramenti nisi constet de contraria voluntate Christi.

Quod addo; quia mulier est capax omnium effectuum Ordinationis, & tamen incapax ipsius Sacramenti: homo bene valens est capax omnium effectuum Extreme

Unctionis,